

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

VII. Practicæ Resolutiones circa prædicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT VII.

*Praxis circa materiam de Pœnitentia ex Societatis
IESV Doctoribus.*

- §. I. 87. **T**enetur ne quis, statim post peccatum contritionis actum
De Con- elicere? Respondet Gaspar Hurtado d. 3. diffic. 4. ve-
tritione. gatiue, neque in diebus festis, neque quando imminet populo
Hurt. aliqua magna calamitas, neque quando peccator est in pro-
Suar. babili periculo obliuionis omnium peccatorum. *Quando nam
ergo tenetur? Suarius in 3. part. tom. 4. d. 15. sect. 6.* teneri asse-
rit ante articulum mortis, sed sine aliqua temporis determi-
Vasq. natione. *Vasquez autem in 3. p. tom. 4. quæst. 86. art. 2. dub. 6.*
putat, peccatorem teneri tantum in articulo mortis, vel pe-
riculo, quando iustificari non potest per Sacramentum; quia
præceptum contritionis obligat, quando est iustificationis
necessitas.
78. *Confitetur quis in mortis periculo cum attritione cogi-
ta: teneturne contritionis actum elicere? Non; quia, Triden-
tino asserente, sufficit ad salutem attritio cognita cum Sa-
cramento. Quod quidem incertum esset, si quis ita confes-
sus, in mortis articulo non esset de sua salute securus. Fagun-
dæ præc. 2. lib. 2. cap. 4. num. 13. & Granadus in 3. part. contr. 7.
tract. 3. d. 3. sect. 4. num. 17.* monens, melius facturum;
qui in maximo periculo elicere contritionis actum cona-
retur.
89. *Sufficit ne attritio ad delenda in homine iusto peccata
venialia extra Sacramentum? Negat Vasquez in 3. part. tom. 4.
d. 87. art. 16. dub. 1. num. 6.* quia cum sit suo modo recessus a
Deo, non debet remitti nisi ob dolorem conceptum propter
Deum. At *Coninch de sacr. d. 2. dub. 14. num. 124.* Sufficere at-
tritionem edocet, & pluribus rationibus confirmat. Certè le-
uis illa recessio leuiori pœnitentia vindicatur.
90. *Sufficit ne cum Confessionis Sacramento: si non sit exi-
stimata contritio? Respondet Vasquez in 3. p. tom. 4. quæst. 92.
art. 1. dub. 3.* sufficere. *Debet ne esse attritio hæc omnium venia-
lium, cum eorum tantum (& nullius mortalis) sit Confessio? Non;*
quia vnum veniale sine alio remitti potest. *Hurtado de sacr.
d. 6. diffic. 10.*
91. *Ob malum ne æternum debet quis pœnitere? Ita planc,
vt attritio sufficiat cum Sacramento. An non sufficit ob ma-
lum*

temporale, v. g. salutis corporea nocumentum, bonorum amissionem, &c. Negat Suarez d. 20. sect. 2. quia aliàs sequeretur, peccatorem posse se disponere ad Sacramentum, & illius effectum solis naturæ viribus. At Hurtado citatus distinguit: si quis doleat de peccato propterea quod Deus in pœnam illius malum temporale immisit, sufficit. Si autem doleat sine illo respectu ad Deum, non sufficit.

92. Debet ne contritio, aut attritio melioris vitæ propositum includere? Ait Bellarminus lib. 2. de Pœn. cap. 6. & 7. propositum implicitum in ipsa detestatione implicitum non sufficere; sed requiri explicitum; quia Tridentinum propositum ab amore Dei distinctum indicit. At Granado in 3. part. contr. 7. tract. 10. d. 3. sect. 1. num. 6. distinguit, existimans in contritione requiri propositum formale, in attritione sufficere virtuale.

93. Potest ne cum proposito non peccandi stare iudicium probabile reincidentia? Afferit Præpositus in 3. part. qu. 86. art. 1. Præp. d. 6. num. 31.

94. Requiritur ne contritio vel attritio in Confessione peccatorum, quæ iam semel fuere Confessione expressa? Ita quidem; quia materia proxima Sacramenti Pœnitentiæ non est sola Confessio, sed etiam contritio. Henriquez lib. 4. cap. 26. n. 7. Monet Hurtado d. 6. diff. 7. repetentem plura mortalia satis esse dolere de vno, si omnia legitimè confessa iam fuerint.

95. Debet ne contritio, seu attritio cum Confessione temporis instantia copulari? Ait Hurtado d. 1. diff. 11. multum temporis posse intercedere, & absolutionem pœnitenti dari toto tempore, quo illius actus virtualiter perseverat: id est, quando nec explicitè, nec implicitè tractatur; quia in forensi iudicio, quod hoc exprimit Sacramentum, absolutio, vel condemnatio multo postquam causa fuerit discussa, solet exponi. At Granado in 3. part. contr. 7. tract. 3. d. 3. sect. 1. num. 7. putat, virtualem doloris permanentiam sufficere ad absolutionem, sed illam debere explicari sicut in cæteris euentibus, ut tandiu perseverare dicatur, quandiu, si pœnitens interrogatur, cur doluerit, possit sine noua deliberatione respondere, se ut confiteatur doluisse, & non retractasse dolorem; quia vult confiteri Approbat Hurtado sententiam Præpositi in 3. part. quæst. 2. art. 1. numero 30. asserens si quis vespere actum doloris eliceret, & mane accederet ad Confessionem sine alio dolore, Confessionem hoc ex capite esse validam.

96. An debeat dolor huiusmodi elici ante Confessionem?

Coniuncto

Coninch de Sacram. d. 4. dub. 6. num. 4. conc. 2. docet dolorem debere Confessionem præcedere, eumque non consequi absolutionem qui Confessionem sine dolore faceret, quibus postea ante absolutionem doleret. Attamen cum *Hondio disp. 6. diffie. 10.* & aliis censeo hanc opinionem probandam; sufficit enim si dolor ante absolutionem acciatur.

Hurt.

§. 2.
De Confessionis necessitate, & modo.

97. *Potest ne dari Confessio valida, sed informis ex defectu doloris?* Negat *Layman, lib. 5. tract. 6. cap. 9. num. 2.* Asserit autem *Henriquez lib. 5. cap. 11. n. 1.* & alij dari posse, v. g. quando quis ex morali negligentia, vel ignorantia quadam culpabili dolorem adhibet insufficientem.

Fagund.

98. *Quandonam obligat Confessionis præceptum?* Semel in anno, præterea in mortis articulo, & quotiescumque qui deliquit graviter, vult Eucharistiam suscipere. At Confessionis frequentia intra annum obligat ne, si adsit periculum in nona crimina recidendi, nisi Confessione maniaris? Asserit *Fagundet, Card. Lugo* negat.

Turr.

99. *An cum Confessionis necessitas urget, teneatur quis confiteri per scriptum, si aliter non possit?* Asserit *Turrianus de Pen. q. 9. art. 2. d. 32. dub. 2.* *Becanus de Sacram. c. 37. q. 7. num. 2.* quia necessitas illa aut ex præcepto annuo, aut ex mortis articulo ad adhibenda media haud difficultatis magnè obligat. Certè non magnus labor peccata scribere; nec periculum publicationis, cum possit scriptum statim igni tradi. At alij probabiliter negant; quia peccata scribere, & Confessario scripta tradere, & modus est insolitus, & de se publicus.

Vasq.

100. *Tenetur ne quis saltem in mortis articulo per interpretationem confiteri?* Negat *Vasquez in 3. p. tom. 4. q. 99. art. 4. dub. 1.*

Granad.

ob prædictam rationem. *Granadus* autem in 3. part. contr. tract. 1. d. 9. sect. 6. num. 28. teneri asserit; quia alioquin moribundus graue damnationis periculum subiret, cum Contritionem in illa instantia habere, difficile. Porro *Fagundet pr. 2. cap. 6. num. 8.* docet, si moribundus habet probabilem existimationem quòd sit contritus, non teneri in mortali existens illud per interpretem aperire. Si autem probabiliter dubitat, teneri cum ex præcepto diuino, tum ex naturali propriae charitatis, ne damnationis periculo subiaceat.

Fagund.

101. *Ægrotus nec audit, nec loqui potest, concundit autem peccatus, absolueudus ne?* Ita planè; quia adest tacita petitio, illa enim signa in articulo mortis sunt doloris manifestandi, & medicinae requirenda. *Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 8. n. 4.*

Laym.

101. *Quidam*

102. *Quidam ad pedes Confessarij prostratus apoplexia corripitur, Sacerdos Missam inchoaturus proferens illa: Confiteor Deo, eadem agitudine tenetur: absolventi ne unus, & alteri Primus absolvatur; (ait Layman) quia procedere ante pedes Confessarij signum est Confessionis gerendæ. Secundus autem non; quia non exprimit verbum illud: Confiteor Deo verum Confessionis affectum. Alij probabiliter utrumque absolventum, asseruere.*

103. *Ægrotus Confessionem petijt, aut signa pœnitentia dedit, absente Confessario: accedens ne hic, potest absolvere moribundum, si testentur presentes? Negat Turrian. de pœn. q. 9. a. 2. Turr. d. 32. dub. 4. Sed cum Vasquez in 3. p. tom. 4. q. 91. a. 2. dub. 1. Valq. n. 4. asserendum absolui posse; quia huiusmodi Confessio non fit omnino absenti, cum adstantes asserant petiisse, aut signa pœnitentia expressisse.*

104. *Quotnam ad id testes requires? Unus sufficit, cum non agitur de præiudicio alterius. Ita Sanctius ex Felino in c. veniens. Nec oportet Christianum esse, sed quicumque sufficit. De quo iam alibi me disseruisse recordor.*

105. *Potest ne dari sub conditione absolutio moribundo, qui nec Confessionem petijt, nec ulla signa pœnitentia dedit? Negat Henriquez lib. 3. cap. 10. num. 9. quia non potest dari absolutio, ubi nulla est accusatio. Scio aliquos asseruisse absolventum, si erat pius vir vitæ quidem probatæ.*

106. *Scio neminem teneri publice proferre peccata: rogo, an in naufragio sufficiat unicum leue peccatum exprimere, aut aliquo signo declarare se pœnitentem, v. g. genuflexione, aut pectoris contusione? Affirmat Hurtadus de Pœn. d. 9. diff. 10. Confessarium posse sic omnes in communi absolvere: Ego vos absolvo à peccatis vestris.*

107. *Mentirine in Confessione est peccatum mortale? Mendacium de peccato veniali veniale est, nisi illud veniale esset totalis Confessionis materia; quia tunc daretur absolutio sine materia, & Sacramentum nullum esset. Suarez tom. 4. in 3. integri- part. d. 21. sect. 10. num. 6. Alij negant; quia omne mendacium de veniali est res levis, & parum lædit Confessarij iudicium.*

108. *Dubito, an aliquod peccatum commiserim, vel an illud sim confessus, vel ita dubito, ut iudicium pro neutra parte ferre possim, & in vico suspensus, & negatiuus: vel habeo assensum probabilem in utramque partem: teneor ne tale dubium consideri? Affirmat Sanchez sum. tom. 1. lib. 1. cap. 10. num. 66. At Conineb. de Sacram. tract. 2. d. 7. dub. 8. concl. 7. docet, neminem*

nem

Præp.
Laym.

nem teneri ad explicandum aliquod peccatum, nisi saltem probabiliter iudicet, se deliquisse; quia peccatum præsumi non debet. *Præpositus in 3. q. 5. dub. 3. num. 117.* Speculatiue id probabile iudicat. *Layman. lib. 1. tract. 1. ca. 5. d. 1. num. 37.* addit, saltem extra mortis articulum; quia nullum adit præceptum dubia crimina confitendi.

Suar.

109. *Quid, si dubito me peccasse, cum assensu probabili in utramque partem, & sit æquè probabilis assensus?* Non teneris huiusmodi piaculum confiteri; quia cum probabile sit, te non deliquisse, vel iam peccatum esse confessum, potes hanc sequi opinionem. *Suar. in 3. part. tom. 4. disp. 22. sect. 9. num. 6.*

Conin.

110. *Probabilius si iudico, me deliquisse, aut non esse confessum, quid geram?* Asserit *Coninch. de Sacram. d. 7. dub. 8. n. 68.* confiteri te debere cum dubio, & gradu probabilitatis; ne te periculo errandi circa Confessionis integritatem exponas. Alij probabiliter affirmant, non teneri; quia potest quis opinionem probabilem relicta probabiliori, sequi.

Laym.

111. *Me deliquisse grauiter recordor, sed species peccati lapsa est è memoria: teneor ne confiteri?* Teneris planè sub illa generalitate aperire; quia peccatum mortale in genere est materia sufficiens, imò necessaria Confessionis. *Layman lib. 5. tract. 6. c. 12. n. 7.*

Turr.

112. *Dubium peccatum, aut in genere, confessus sum: tenentur certior factus, certum vel in specie confiteri?* Asserit *Turrinus de Pœn. q. 9. a. 2. d. 29. dub. 6.* quia peccata aperienda, ut sunt in conscientia pœnitentis: hoc autem peccatum determinatum ita, & certum nunquam apertum fuit. Porro *Sanchez sum. tom. 1. lib. 1. cap. 10. num. 69.* excipit dubium de peccato mortali, aut veniali; nam si quis confessus est integrè factum, dubius, an fuerit mortale, iam plenè suum peccatum manifestauit, nec aliqua circumstantia de nouo occurrit.

Sanch.

113. *Potest ne Confessio esse integra formaliter, licet non materialiter?* Potest, v. g. si surdus, aut mutus, aut balbutientis lingua non possit omnia peccata exponere: si dum quis confiteretur, mortis vrgeat periculum: si mors imminet multis, vt in naufragio, & bello: si pœnitens morbo contagioso inficeretur: si quis debet confiteri alicui, cui non potest aliquod peccatum explicare: si pœnitens habeat referuata, & Confessarius non possit absoluere: si Superior absoluat tantum referuata. Hisce omnibus in casibus pœnitens absoluitur cum onere faciendi integram Confessionem cessante necessitate.

itate. Omnia ex Henríquez lib. 5. cap. 12. num. 3. Saa v. Absolutio num. 9. & alia.

112. Potest ne dimidiari Confessio, quando non potest sine gravi scandalo omitti Communicatio, & aliunde Confessio longa necessaria quidem perfici non potest? Docet Granadus in 3. part. contr. 7. d. 5. sect. 3. num. 20. posse penitentem praemissa contritione, communicare; si verò contritio non eliceretur, & timeretur prudenter non elicienda, posse Confessionem dimidiatam praemittere, ne alioquin novum peccatum perpetret.

115. Verum sit integra Confessio formaliter, in qua peccata, quo non attendantur peccata, amittuntur? Quis dubitet? Monet Layman lib. 4. tract. 6. cap. 8. num. 3. huiusmodi ignorantiam invincibilem contingere etiam posse in pollutione voluntaria. Addit Reginaldus tom. 1. l. 6. cap. 5. sect. 3. n. 153. si ignorantia esset vincibilis, & mortifera, non irritat Confessiones; sed sufficere, peccatum ignoratum, adhaerente mala fide manifestare. Non subscriptum.

116. Scio penitentis habere examen ad Confessionis integritatem: tenetur ne quis peccata scribere, ad accuratorem discussionem? Non; quia non adest praecipuum conservandi memoriam peccatorum, sed aperienti ea, quorum recordaris. Vasquez in 3. part. tom. 4. tract. 90. art. 1. num. 14. Suadendam autem esse peccatorum scripturam monet Cavinus in 3. part. d. 7. lib. 9. num. 72. quia hac in re laudanda diligentia, modo scrupuli vitentur.

117. Quis in vincibiliter peccat se sufficiens examen adhibuisse, cum ita non sit: invalida ne Confessio? Minime. At si vincibiliter, invalida est Confessio; quia accedens absque examine sufficienti peccat mortaliter in ipsa Confessione. Sic Vasquez in 1. q. 2. n. 2. & 3.

118. An Confessio generalis integritatem requirat? Quae ad peccata alias confessis non requirit. Dicit quis confessario, se velle cum ipso confessionem generalem facere, non ideo tenetur omnia mortalia exprimere; quia quantumvis mentiat, id tamen parum refert ad Confessarii iudicium, cum ad eius forum non pertineat. Henríquez lib. 2. cap. 12. num. 1. Henríquez gloss. l. d.

119. Dicit si debere repeti Confessionem, quando sunt invalidae an iteranda, ex eo, quod facta fuerit alia sine principio, quatenus ob remissionem peccatorum? Non, dummodo remissio intentionatur saltem ut finis minus principalis, & in eo non peccetur mortaliter; quia tunc in casu est iteratio recipienda. Sacramentum.

DD d

Henríq. Saa.

Granad.

Lzym.

Regia

S. 4

De Confessionis

exam.

Conia.

Vasq.

S. 5

De Confessionis

repetitio.

Vasq. mentum, & omnia ad eius valorem requisita. Vasquez q. 92. art. 3. dub. 2.

120. Si Confessio inualida iteranda coram eodem Confessario est, & hic neque in confuso recordatur poenitentis statum, neque poenitentiam iniunctam: rogo, an sufficiat, poenitentem, se unico verbo accusare de omnibus peccatis confessis, sacrilegio, & peccato, quod obtrivisset, v. gr. ex quo Confessio inualida fuerat reddita

Hurtad. Non sufficit (ait Hurtadus de sacr. d. 8. diffie. 8.) sed requiritur aliqua saltem confusa Confessio, & explicatio eorum peccatorum, quantum sufficiat Confessario ad taxandam prudenter poenitentiam. At Granadus in 3. pari. contr. 7. tract. 9. d. 11. num. 5. contrarium asseruit; quia nulla ratio nos cogit ad imponendum tam graue onus poenitenti in materia adeo difficili. Porro illa repetitio (ait) in speciali non requiritur ad hoc, vt verum sit poenitentem omnia peccata esse confessum, quia iam supponitur in inualida Confessione aperuisse. Neque requiritur, vt Confessarius proportionatam iniungat poenitentiam; quia supponitur iniunxisse, & à poenitente hulse impletam. Quid si impleta non fuisset? Poenitentia non est cum tanto rigore proportionanda, vt non possit aliquando rationaliter imminui.

§. 6. 121. Est ne contritus qui manuli fuisse mortuum, quam Deum De Con- offendisse? Contritum videri si id ex Charitatis motu pro- tritione, dat, ex Lopez Saa affirmat.

§. Con- 122. Num sufficiens cum Sacramento dolor est, dolere quod fessione, non satis doleam? Idem Saa ex Nauarro asserit sufficientem esse; itémque displicentiam ex peccato cum proposito cauendi.

Saa. 123. Infirmus in articulo mortis constitutus tenetur ne in rigore, & ex precepto de omnibus peccatis mortalibus, que commisit in vita, actum contritionis elicere? Minimè, sed sufficit Confessio cum attritione cognita de solum non confessis, quia Tridentinum docet ad salutem & gratiam à Deo impetrandam attritionem cognitam cum Sacramento Poenitentiae sufficere. Optimum tamen factu cum Coninch reor, in articulo mortis ob Dei amorem perfectam de peccatis dolorem excitare.

Conin. 124. Moritur quis absente Confessario, tenetur ne reuocare in memoriam omnia peccata sigillatim, vt de illis contritionis actum eliciat? Negatiuè cum Laymano respondeo; sufficit enim vt illa in vniuersum detestetur.

Laym. 125. Poenitens bona fide sua peccata aperuit, & culpa eius solo Confessario resedit ob surditatem, somnolentiam, aut animi vagationem.

vagationem: validè ne & fructuosè absoluitur à non percipientem omnia crimina confessà? Ita planè, modò pœnitens postea cognoscens vnum, vel plura peccata mortalia non fuisse à Confessario intellecta, ea sola cum aliis postea commissis in sequenti Confessione iterum aperiat. Sic Laymanus, & Henriquez.

126. Per ignorantiam quis aliquod peccatum in Confessione omisit, eo quod erroneè putaret tale non esse, s; postea cognoverit illud esse mortale, tenetur ne priorem Confessionem repetere? Ex Reginaldo, Vasquez, & Cardin. Lugo censeo non teneri, etsi error vincibilis fuerit: sed tantum quod fuit omissum confiteri.

127. Post confessionem aliquam inualidam, fecit quis debite alias intermedias, in quibus ex obliuione non est confessus inualide Confessionis defectum: an opus sit omnes Confessiones priores reiterare? Ex placito Valquez, Card. Lugo, & Toleti assero opus non esse sed sufficere solum nullitatis defectum, & peccata ea Confessione explicata aperire; quia Confessiones mediæ valide fuerunt.

128. Confiteor de peccato, vt dubio p. st ea comperio me illud peccatum commississe: teneor ne illud iterum vt certum in Confessione aperiri? Teneris Turriano & Sanctio authoribus; quod tamen non procedit, quando pœnitens integrè confessus est, quod fecit, dubitans tamen an esset mortale; quia ad Confessionis valorem non est necessum pœnitentem, aut Confessarium scire determinatè peccatum illud esse mortale, vel non.

129. Testis simul rogatur de pluribus articulis, sub iuramento & in omnibus mentitus est: tenetur ne in Confessione aperire se in omnibus esse mentitum? Minimè, sed tantum debet dicere: Transgressus sum iuramentum; quia tantum est vnum peccatum. Sic Sanchez. Vnde Fagundes vnum tantum peccatum committere ait, qui sapiens vovit, aut iuravit, se aliquid facturum, violando votum, aut iuramentum, neque hanc circumstantiam repetiti voti aut iuramenti esse aperiendam in Confessione. Addit Azorius eum, qui voto vel præcepto prohibitus est ludere, si tota nocte cum quatuor vel quinque ludat, vnicum peccatum committere.

130. Diu quis fuit in pravo statu, & inueterata alicuius peccati consuetudine, nec potest numerum designare. Satisfaciet, (vt Suarius docet) tempus, quo in tali statu vixit, declarando. Tamen debet præter tempus præcipuas peccatorum species dinumerare, v. gr. si peccauit cum coniugato, af-

788 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
sine, Sacerdote, &c. Colligit hinc *Fagundez* haud esse cogendos rusticos, ad priores Confessiones repetendas sine specificatione, numero, & diligentia factas.

Vasq. 131. *An in eodem actu physico plures malitia morales numero distincta inueniri possint in Confessione exprimentia?* Inueniuntur planè, *Vasquez* auctore, v. gr. qui statuit per totam Quadragesimam non ieiunare, tot peccata committit, quot sunt dies Quadragesimæ. Qui eodem verbo lædit grauius famam trium, tribus criminibus implicatur. Qui vnico verbo decem ad peccandum inducit, decem commisit peccata: denique coniugatus, qui cum alterius vxore adulterium committit, bis contra iustitiam peccat. *Qui tres Clericos vno cecidit actu, in quot incurrit excommunicationes?* In tres, *Molina & Salas* asserentibus; scetus qui ter eundem Clericum vulnerat.

Regin. 132. *Reperit quis sepiùs eodem actu, & tempore eandem blasphemiam, Reginaldus* docet vnum tantum blasphemiae peccatum commississe in Confessione aperire debere. Nec necesse esse exprimere quædam verba contumeliosa in Deum vel Sanctos fuisse prolata; quia omnes contumeliae eiusdem speciei sunt.

133. *Habet quis casus reseruatos, urgetque communicandi aut faciendi sacrum necessitas: potest ne ad vitandam grauem infamiam, confiteri solum peccata non reseruata, & reseruata reuocare: vel elicere actum contritionis, & absque prauia Confessione sic communicare?* Vtrumque affirmo probabiliter. Quod si tantum attritus esset, posset confiteri inferiori Sacerdoti non reseruata.

Azor. 134. *Vocauit quis proximum ebrium, furem, &c. Sufficit ne in Confessione dicere: toties contumelia proximum affeci?* Affirmat *Azorius* sufficere; quia omnes contumeliae eiusdem speciei sunt, & conueniunt in ratione formali, quæ est intentio alterius famam lædendi.

Suar. 135. *Duos quis aut Confessarios, quorum alteri mortalia, alteri venialia confitetur, uti bonam famam apud ordinarium Confessarium tueatur: rogo num delinquat?* Cum *Suario* assero non delinquere; quia est Confessio integra, neque est vera hypocrisis, neque mendacium. Admonuerim tamen per accidens posse esse peccatum mortale, si ob hanc causam penitens in occasione peccati mortalis maneret.

Henriq. 136. *Accedit quis ad Confessarium (rursum queritarim) dicens se facturum generalem Confessionem: debet ne omnia mortalia aperire?* Negatiuè respondi cum *Henriquez*, si iam fuit Confessio

Confessione alia expiata. Addo, facientem Confessionem generalem, & nolentem manifestare se aliquod peccatum ab ulti-
 ma Confessione commississe, posse illud inter alia peccata prius confessa aperire. Sic Lugo & alij. Lugo.

137. Confessio sine venialiter malo peragitur: redditur ne inle inualida? Minimè (Vasquez docet) quandiu suscipiens Vasq.
 per hoc non peccat mortaliter.

138. Confitetur quis peccata praterita olim confessâ: tenetur ne elicere nouum dol. rem? Teneri assero cum Henriq. & Henriq.
 Filiucio, quia debet semper adesse nouum motiuum erube- Filiuc.
 scentiæ, & doloris, quoties quis confitetur. Profectò necessa-
 rium non est de omnibus de nouo dolere, sufficit de vno vt
 de venialibus certum esse diximus.

139. Verecundia prohibitus, non audeo peccata ore confiteri: possum per scriptum? Non peccate te mortaliter Vasquez af-
 firmat, modo Sacerdos præsens sit. Vnde (vti adnotat Layma- Laym.
 nus) si ægrotus præ faucium dolore, ægrè posset ore confiteri,
 posset autem facilius per schedam, omnino absoluendus esset
 quia consuetudo ore proprio confitendi, in hoc casu tam gra-
 uiter non obligat.

140. An teneatur (rursus rogo) per interpretem pecca-
 ta aperire? Dixi non teneri, ex Vasquez, quia esset aliquo Vasq.
 modo publica Confessio. At si ægrotus probabiliter dubitat,
 an habeat contritionem, tunc tenetur ex charitate per inter-
 pretem confiteri, si aliter nequit; ne se exponat damnationis
 periculo. Potest tamen (addo) peccata maioris infamie subti-
 cere? Potest; imò cum Coninch probabiliter assero posse Conin.
 confiteri aliqua peccata venialia in specie & generatim om-
 nia mortalia. Attamen satius consulendum omnia speciatim
 crimina aperiri, quia interpret tenetur obseruare sigillum,
 vt dixi.

141. Nullum (dixisti) post mediocrem adhibitum in discus-
 sione conscientie diligentiam in ordine ad Confessionem teneri
 ulterius de antea acta vita cogitare. Quid si aliquid occurrat,
 quod explicatum in Confessione non videatur? Potest sibi pec-
 nitens persuadere, illud cum ceteris fuisse memoratum. Ex
 Vasquez.

142. Potest Confessarius propter delinquendi consuetudinem S. 7.
 absolutionem differre? Quidquid alij arguant in contrarium, De Ab-
 posse cum Suario iudico. solutio-

143. Pœnitens vnum tantum peccatum confitetur, quod re-
 seruatum esse videtur, at Confessarius probabiliter credit non esse Suar.
 reseruatum: valet absolutio? Valere crediderim cum Lessio; Letti.

790 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
quia probabilis Doctorum opinio facit, vt Ecclesia impendat Confessario iurisdictionem.

Laym. 144. *Dubito de pueri capacitate quoad usum ratonis. Da ei absolutionem sub conditione saltem animo retenta; quia in dubiis pœnitenti fauendum. Sic Laymanus.*

Molin. 145. *Debitor est in mora soluendi, sapius constituitur, neque restituit, habet tamen animum restituendi: peccat mortaliter, vel est ei neganda absolutio? Cum Molina negatiue respondeo, si ex illa dilatione detrimentum creditori non sequitur.*

Auila. 146. *An absolutio ab excommunicatione à laico moribundis homini data valida sit, ita vt in loco sacro possit sepeliri? Imò aliqui censent hominem laicum hæreticum in articulo mortis absolueri posse ab excommunicatione. Sequor negatiuam sententiam cum Auila; quia solis Sacerdotibus absoluendi est concessa facultas.*

Suar. 147. *Potest ne Confessarius alicuius tubilci virtute ab hæresi occulta pœnitentem absolueri? Non posse, si non sit purè mentalis. Suarius docuit Attamen Fagundes & alij decem graues Authores contrariam asseruere. Henriquez. Granados & alij censent Episcopos vigore Tridentini posse ab hæresi occulta absolueri, nec per Bullam Cœnæ illi potestati derogari. At Sanchez & alij probabilius contrariæ adherent sententiæ quam sequor.*

Molin. 148. *Possunt ne Prælati Regulares ab hæresi occulta suos subditos absolueri? Assero ex Molina minimè posse hæreticum tamen regularem non solum ab Inquisitore absolutionem posse obtinere, sed ex licentia Superioris se Episcopo subicere, & ab illo absolui, etiam Superiori renitente. Id quod etiam procedit, quando Prælatus iniuste licentiam denegaret. Profectò (vti ex Sanchez didici) Inquisitores Hispaniæ possunt ab hæresi absolueri non solum in foro externo, sed etiam in conscientia foro; ita vt quilibet Inquisitor eandem cuiuslibet Confessario possit facultatem impertiri.*

Suar. 149. *Quoniam à crimine ad Tribunal S. Inquisitionis spectanti absolui poterit quisquam Cruciatæ virtute? Sortilegium, maleficium, superstitio, magia, adoratio Dæmonum, sollicitatio in Confessione, blasphemia hæreticalis, lectio librorum hæreticorum, defensio eorum, & id genus alia, quæ si quis committat, modò non habeat errorem in intellectu, & de rebus fidei bene sentiat poterit Bullæ Cruciatæ virtute à quolibet Confessario absolui; quia hæc Bulla solam excipit hæresim. Ita Suarius.*

140. Absol

150. *Absoluendus ne moribundus iterum rogarim, qui à Confessario tantum nutibus absolutionem petit?* Absoluendum docui, ex Suario; quia Deus à nobis aliam confessionem non exigit, quàm quæ nobis hîc & nunc est possibilis. Profectò moribundus, qui vsu sensuum amisso pectus tundit, oculos ad cœlos tollit, esse absoluendum sub conditione, assererat Laymanus; licet dubium sit num hæc signa ex dolore, an ex mortis angustiis oriantur; quia illo articulo hæc pectoris tunsiō tacita censetur peccatorum confessio. Porro in casibus in presenti, & supradictis in quibus moribundus (seu confessario absente restantibus presentibus signa dedisse, seu presente ipso vidente) potest absolui, Sacerdotem non tantum posse, sed debere ratione charitatis cum Vasquez assero; nec necessarium esse si ex opinione probabili absoluit, sub conditione absolutionem impertiri; quia hoc tantum debet fieri in dubio propriè dicto, non autem in opinione.

Suar.

Laym.

§. 8.
De Confessario.

Fagund.

Alph.

Vasq.

151. *Successiue quis, & sine notabili interruptione multorum confessiones excipit in statu peccati mortalis: committitne tot sacrilegia lethalia, quot confessiones audit?* Profectò semper existimaui tot peccata committere, quot absolutiones impertitur; quia toties Sacramentum efficit, quoties absoluit. At Fagundez ex Roderico accipiens asseruit peccatum vnum tantum committere, sufficeréque si in Confessione dicat: Administravi Sacramentum pœnitentiæ in peccato mortali. Non mihi improbabilis videtur opinio propter actionem continuatam. Imò doctissimus vir ex Societate nostra Alph. phonsus Vasquez de Theologia morali optimè meritus asseruit sententiam posse defendi ex paritate Episcopi successiue sine interruptione multos confirmantis, qui vnico sese adstringit Sacrilegio.

152. *Confessarius ex ignorantia vincibili non obligauit pœnitentem ad restitutionem, cum deberet: tenetur ne ipse restitutor?* Suarius negatiue respondet, modò pœnitenti obligato restituere non dicat, vt non restituat, vel cogat restituere, cum non tenetur.

Suar.

153. *Su pono confessionem priorem inuvalidam fuisse ob peccatum velatum: si confessor saltem confuso recordetur pœnitentis statum, tenetur ne pœnitens propriè peccata repetere?* Non teneri cum Vasquez affirmo. Quod si nec in confuso recordetur, sed tantum sciat sibi fuisse confessum, & ita absoluat? Validam esse absolutionem Laymanus ait; peccare tamen Confessarium; quia non potest rectè circa pœnitentiam imponendam suo munere fungi.

Vasq.

Laym.

154. *Scit Confessarius poenitentem commisisse peccatum, & non esse confessum; debet illum absolue? Iudico cum Suario, non debere; quia non est forma Sacramenti non dispositio applicanda.*

Suar. 155. *Intelligit Confessarius poenitentem ignorantia inveniibili, vel saltem non culpabili laborare, & nullum sperat fructum ex admonitione, sed potius animi inquietudinem, rixas, vel scandala: an dissimulare debeat? Affirmat Suarius; quia cum admonitio nihil sit profutura, ignorantia poenitentem excusabit à peccato.*

Gord. 156. *Licet ne Confessario poenitentem de complice in ordine ad ipsius correctionem interrogare? Negatiue respondeo cum Gordonio & aliis; quia finis Sacramenti Poenitentiae est poenitentis iustificatio, non emendatio complicis.*

Sanch. 157. *Dubium est de Sacerdotis iurisdictione: num licitum sit sequi opinionem probabilem probabiliori relicta? Licere Sanchez docet. Quid si non adsint rationes, sed ambiguus habeat apimus? Non potest (authore Suario) Sacerdos absolvere nisi urgente necessitate, idque cum onere eadem peccata iterum confitendi Sacerdoti certam habenti iurisdictionem.*

Conin. 158. *Affolent incaute sese gerere Confessarii interrogando de quibusdam peccatis poenitentes, maxime feminas: rogo an teneantur huiusmodi interrogationibus vti, si aliter non possint statum poenitentis agnoscere? Respondeo cum Conincho praestare aliquando Sacerdotem minus perfecte peccatum poenitentis agnoscere, quam vel illi, vel sibi scandalum generare.*

Suar. 159. *Confessarius quis in Burgenfi Diocesi approbatus est, non in Vallisoletana: rogo num possit poenitentem Burgenfis Diocesis in Vallisoletana absolvere? Posse iudico cum Suario; quia cum huiusmodi Confessarius habeat iurisdictionem in personas poenitentium, non est territorij ratio habenda.*

Sanch. 160. *Sufficit ne ratihabitio de praesenti, ut Sacerdos validè possit Confessiones audire? Sufficit; (Sanctum sequor) quia ratihabitio de praesenti est tacitus consensus, & interpretatiuus, qui sufficit.*

Henriq. 161. *Confessarius secularis Burgenfis Diocesis potest ne poenitentem Vallisoletana Burgis commorantem à casibus Vallisoletani reservatis absolvere, qui quidem Burgis non reservantur? Posse existimo cum Henriquez, modò id non fiat in proprii Ordinarij fraudem; quia quilibet iuxta forum loci, in quo est, iudicandus.*

162. *Potest ne Confessarius in una approbatus Diœcesi ubique audire confessiones per Bullam, vel Iubilæum, absque noua Ordinarij approbatione?* Cum Henriquez affirmo; quia & potest à quocumque eligi in Confessarium, Bulla enim solummodò requirit Confessarium ab Ordinario esse approbatum. Idem Suarius de habente beneficium Curatum asserit: quia talis per Tridentinum est absolutè approbatus. Henriq. Suar.

163. *An possit Episcopus approbationem semel concessam ad confessiones audiendas reuocare?* Sine iusta causa (Suario affir- mante) non potest: imò nec debite præsentatum, & examina- tum reiicere; quia potestas illi data est in ædificationem, & hæc reuocatio, vel reiectio est nulla. Suar.

164. *Approbatus quis est cum limitatione ad confessiones virorum, non autem femininarum audiendas: potest ne priuilegio Bulla à feminis eligi?* Posse docet Henriquez; quia est simpli- citer approbatus si quidem illa limitatio ex defectu ætatis, non scientiæ apponitur. Henriq.

165. *Possunt ne Episcopi restringere Religiosorum approbationes ad audiendas confessiones virorum solummodo?* Ex iusta causa posse Suarius asserit. Quid si limitatio iusta causa ca- reret? Esse inuolidam sentit Henriquez. Iudico non faciliter huiusmodi causam adesse, cum Clerici viginti & quatuor an- norum seculares quidem, quibus tam spirituali instituto non sunt imbuti per beneficium Parochiale sine vlla limitatione approbentur. Suar. Henr.

166. *Quid si Religiosus ex odio ab Episcopo non approbave- tur?* Probabile reputat Fagundez posse confessiones audire; quia ipso iure approbatus in Clement. Dudum, de sepult. quam existimo à Tridentino minimè reuocaram. Fagund.

167. *An Prælati Religiosorum possint sine approbatione Or- dinarij confessiones audire?* Quidquid affirmet Henriquez, cum Suario iudico secularium minimè posse audire con- fessiones. Henriq.

168. *Potest ne Parochus ad suorum excipiendas confessiones simplicem Sacerdotem ab Episcopo non approbatum exponere?* Scio Ledesnam & alios affirmatiuè respondere, non obstan- te Tridentini decreto. At tamen cum Suario & Vasquez assero minimè probabile esse post DD. Cardinalium Tridentini Vasq. interpretum declarationem. Profectò quando quis semel ap- probatus est ab Episcopo aliquo, poterit ubique seu à Paro- cho, seu à Superiore Regularium ad suorum confessiones au- diendas assumi, absque noua Ordinarij approbatione, ut Suarius affirmat.

§. 9. 169. *Dubitat*ur num casus reservatus sit aliquod delictum: *De Casti-* est ne reservatus? Respondeo cum *Suario* præsumi non esse *bus re-* reservatum, postquam penitentem absolvi; quia reservatio *servatis.* odiosa quidem strictè interpretanda.

Suar. 170. *Casus à Superiori reservati pertinent ad Novitios* *Azor.* Non pertinere docet *Azorius*; quia ad Religionis onera non tenentur.

171. *Reservatio lapsus carnis, quidnam censetur reservatum* *Henriq.* Asserit *Henriquez* & *Granados* censeri reservatum illud *Gran.* solum, quod secundum quantitatem operis externi, & non sola relatione ad consensum internum, certò constat esse mortale.

172. *Potest ne Superior Regularis sibi reservare tactus quoscumque, & oscula?* Minimè; (*Suarus* ait) quia non comprehenduntur verbo: *lapsus carnis voluntariè opere consummati.* Secus, si tactus impudici, quia nunquam indifferentes.

173. *Obtinuit quis licentiam aliquam absolventi à reservatis: potest ne etiam absolvere ab his, quæ post concessam licentiam commisit?* Ex *Præposito* & aliis respòdeo affirmatiuè; quia concessio tacitè intelligitur de similibus casibus, qui post illam concessionem Clauibus bona fide subiiciuntur. Quod verum arbitror etiam si petens licentiam scripsisset non esse relapsus periculum, si id bona tunc fide fecerit.

174. *Dixisti habentem reservata, si confessus est legitimo Superiori, vel habenti potestatem absolventi, & si per obligationem omiserit reservata, tolli reservationem, uti Coninch ait: quid, si quando confessus est reservata, inutilitè, id est, sine dolore confitetur?* Tollitur reservatio *Præposito* auctore.

175. *Superior absoluit subditum tantum à reservatis: quidnam ei faciendum, ut ab aliis absoluat?* Teneri postea illa ipsa reservata cum non reservatis inferiori Sacerdoti confiteri. Ex *Coninch* accepi.

176. *Absoluitur quis in articulo mortis à reservatis per inferiorem Sacerdotem: tenetur ne, si conualuerit, coram Superiore comparere?* *Suarus* non comparendum docet; quia in mortis articulo nulla reservatio. Alia est ratio de Censurarum reservatione, de qua supra.

177. *Subditus ex facultate concessa (v.g. ob porcionationem) absoluitur à reservatis cum onere comparendi: tenetur ne comparere?* Non teneri affirmant *Vasquez* & *Hurtado*, si ante absolutionem dictum onus ignoravit.

178. *Episcopus in casum incidit reservatum summo Pontifici.*

seu: potest ne absolui à subdito? Possè absolui à casu, à quo ipse potest alios absoluerè asserit *Suar.*, delegando eam facultatem alteri. Porrò & Episcopi Vicarius, qui habet potestatem subdelegandi, potest absolui ab alio, si in casum Episcopo reseruatam incidit; quia subdelegatus à Vicario primi delegantis vice fungitur, & perinde est, ac si ipse primò delegans delegasset. Quam doctrinam Superioribus Regularium accommoda, si aliàs non prohibeantur.

179. Potest ne Confessarius pœnitenti imponere in Sacramentalem satisfactionem opus pœnale applicandum pro animabus Purgatorii, vel orationes pro illis recitandas? Possè *Turrianus* verè affirmat, licet alij negarint. *S. 19. De satisfactione.*

180. Est ne imponenda pœnitentia sub obligatione? Sufficiens esse Sacramentalem, si per modum consilij imponatur, docet *Suar.*, qui addit opus alioqui præceptum posse aliquando in pœnitentiam iniungi. Satisfacit ne pœnitens per ieiunium ab Ecclesia indictum, si Sacerdos iniungit ieiunium absolute? *Coninch* negat, nisi ex Confessarij verbis aliud colligi possit. *Turr. Suar. Conin.*

181. An possit Confessarius pœnitentiam omnino liberè faciendam arbitrio pœnitentis imponere? Ex *Suar.* sententia affirmo non semper requiri, vt aliquod opus in particulari iniungatur, præsertim spiritualibus personis: sed sufficere, si dicat: Impono tibi pro pœnitentia quidquid hodie, vel hac hebdomade boni feceris, vel mali passus fueris. *Suar.*

182. An possit per alium impleri pœnitentia? Possè asserit *Suar.*, modò iusta adfit causa. *Suar.*

183. Valet ne Confessarius pro pœnitentia iniungere pœnitenti, vt à sacra abstineat Communionem? Scio nuper *Ioannem Sanchez* negare, sed cum doctissimo *Fernando de Salazar* assero huiusmodi abstinentiam locum pœnæ fidei quidem grauis obrinere. *Salaz.*

184. Dixisti pœnitentiam in peccato mortali ab existenti geri posse: rogo, num huiusmodi Sacramentalis pœnitentia per contritionem reuiuiscat, cum homo resurgit? Reuiuiscere cum *Suario* iudico; quia cum satisfactio sit pars Sacramenti pœnitentiæ, recedente culpa, consequenter suum sortitur effectum non tantum quoad gratiam, sed etiam quoad pœnæ remissionem. Colligo ex *Vasquez* sententia satisfactionem in Sacramento pœnitentiæ gratiam ex opere operato causare: ideoque non peccare mortaliter, qui eam in statu peccati implet; quia non ponit obicem effectui essentiali Sacramenti. Sed tantum effectus perfectioni, & integritati. *Vasq.*

185. *Lenem quis, aut grauem pœnitentiam accipit venialibus, aut mortalibus aliàs confessis, quam quidem culpabiliter omittit: num delinquat mortaliter?* Affero ex Laymo non peccare grauius; nisi ex illa omissione sequatur peccatum mortaliter periculum, v.g. si ob necessariam medicinam venialis transgressionis iniuncta esset.

186. *Est ne absolueudus pœnitens nolens pœnitentiam satisfactoriam sibi à Confessario impositam acceptare?* Cum Suar. & Vasquez affero non esse absolueudum; quia sub onere peccati mortalis illam debet acceptare.

187. *Peccat ne Confessarius mortaliter culpabiliter pœnitentiam non adiungens?* Ex Suario respondeo licet culpabiliter à Confessario omittatur Sacramentum esse; quia pœnitentia satisfactoria pars Sacramenti essentialis non est, sed integralis: peccare tamen mortaliter ex genere suo, venialiter quidem si confessio venialium sit, aut mortalium aliàs confessione dilutorum.

187. *Scit pœnitentem pro peccatis satisfacisse.* Si per revelationem cognosceretur, potest pœnitentiam grauem non imponere, sed lenissimam imponere debet ad Sacramenti integritatem.

188. *Quid si affirmet se velle Purgatori pœnas subire?* Lenem pœnitentiam adhuc imponat ad Sacramenti integritatem; præcipuè cum agnoscat grauem non acceptaturam.

189. *Quid in mortis articulo?* Si compos sentium satis infirmus, id est voce vti possit, iniungat, vt semel nomen IESU & MARIÆ proferat, ad valetudinem grauiorem satisfactionem imponens.

Tolet. 190. *Tempore Iubilæi potest pœnitentia imminui?* Posse affero cum Tolet. *Delinquit ne grauius qui die assignato pœnitentiam non adimplet?* Existimo grauem culpam non esse, modò aliàs adimpleat. Confessarius moneat non intendere ad culpam grauem illigare.

191. *Si irrationabiliter grauis pœnitentia fuit?* Non tenetur implere, quia nec Confessor ligare eum potuit, nec pœnitens sese intendit illigari.

192. *Quoniam temporis intervallo adimplenda est?* Saltem per vnus anni circulum, si aliter Confessarius non disposuit aut medicaminis expetiuit instantia.

Suar. 193. *Excidit ex memoria pœnitentia iniuncta?* Non debere confessionem iterare cum Suario existimo. Se negligentia accuset, & Confessarius iniungendæ pœnitentiæ aliquid super addat.

194. Confessarius commisit defectum in confessione; quia v. §. II. gr. pœnitentem ad restitutionem non obligavit: potest ne cum illo De sigillo loqui de supradicto defectu? Minimè sine ipsius expressa licentia, vti Fagundex asserit. Quid si pœnitens neget? Culpa confessionis. erroris à Confessario in pœnitentem transferetur. Quæ vera Fagund. esse iudico, et si huiusmodi error statim à finita confessione deprehenderetur.

195. Scio ex confessione aliquem esse dignitatis alicuius ac muneris indignum: possum ne, cum secreta sunt suffragia, meum denegare? Minimè; quia fugiendum quidquid illud Sacramentum potest reddere odiosum, ex Coninch doctrina. Quid Conin. si habet alios defectus, ætatis, scientiæ, &c. Teneor dare suffragium ei, quem aliàs indignum esse ex Confessione cognoui? Non teneris.

196. Confessor in loco ubi confessiones audit, asserit committi graue aliquod peccatum. v.g. Sodomia, &c. Violat ne Confessionis sigillum? Non violari affirmo cum Henriquez addenti, si coram infirmioribus & sine spiritali vtilitate hoc dicat, grauius peccare propter offendiculum: quia audientes facile possunt à confessione alienari. Henriq.

197. Manifestauit quis aut sine necessitate, aut necessariò complicis delictum in Confessione: potest ne Confessarius sine sigilli violatione complicis crimen aperire? Non posse Suarius docet; quia Suar. peccatum complicis est ita coniunctum cum peccato pœnitentis, vt vix vnum sine alio possit agnosci.

198. Confessarius cum pœnitentis licentia petendi consilij causa, aperit alteri Sacerdoti Theologo peccata in Confessione audita: quæro, num Theologus sigillum Confessionis frangat, si postea cum alijs de illis peccatis loquatur? Non peccat contra sigillum, sed contra naturale secretum; quia (vt ait Vasquez) non reuelat in Confessione audita. Vasq.

CAPVT VIII.

Practica adhuc speciales Resolutiones, Confessarium ad munus rectè obeundum instruentes.

199. **Q**uoniam modo Confessarius peccati grauitatem digno Confes- sarij præsuet? Cum contra legem delinquitur, consideret delincentem. pœnam impositam transgressori: si grauis, v. gr. mortis, ca pœnitentium, tentem.